

1918 februar før 26/2

SENDER

Axel Salto

RECIPIENT

Poul Uttenreitter

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

Date explanation:

Det udaterede brev må være skrevet efter modtagelsen af Sigurd Schultz' Ny Horisont, omtalt i brev fra Schultz 7.2.1918, og ligeledes efter et udateret brev fra februar 1918, hvor Giersing nævnes som evt. anmelder af publikationen. Sandsynligvis er det fra omkring det tidspunkt, hvor Otto Gelsted opfordrede Hoffmann til at skrive til Klingen og fik ja, Hoffmann takker 10.2. og kvitterer med et digt 14.2. Brevet må under alle omstændigheder være før 26.2.1918, da Salto i brev til Uttenreitter udtrykker glæde over Hoffmanns digt.

General comment:

Poul Uttenreitter fik udstillet broderier på Kunstnernes Efterårsudstilling 1918. De var udført af Gerda Galster efter hans tegninger.

Den omtalte pjece er Sigurd Schultz' Ny Horisont, der var tilsendt Klingen 7.2.1918.

Gelsteds digt "Pyramiden" kom ikke i Klingen.

Til tidsskriftet Sort paa Hvidt bidrog Buchholtz bl.a. 7.2.1918 med fortællingen "Natlogi". Mange af Klingens bidragydere skrev i bladet, Bønnelycke skrev f.eks. både digte og kunstanmeldelser.

I tidsskriftet Vor Tid med undertitlen Tidsskrift for Litteratur, Kunst, Forskning og Kritik, bidrog Buchholtz f.eks. til januarnummeret 1918 med "Cowboyen og de danske Piger" (s. 15-30). Bønnelycke og Kai Hofmann bidrog ligeledes til tidsskriftet.

Sender's location:

Frederiksberg

Recipient's location:

Kerteminde

Mentioned people:

Alexandr Arkhipenko

Holger Boldemann

Johannes Buchholtz

Marc Chagall

Adam Fischer

Gerda Galster

Otto Gelsted

Harald Giersing

Kai Hoffmann

Johannes Jørgensen

Wassily Kandinsky

Kamma Salto

Torstein Torsteinson

Herwarth Walden

Andreas Winding

Archive:

Poul Uttenreitters papirer. Det

Kongelige Bibliotek, Tilg. 634.

TRANSCRIPTION

Kære Poul

Jeg synes at Broderiet er nydeligt Du skulde prøve ved Lejlighed at udstille nogle af de Broderiarbejder - f.Eks. i en Montre paa Efteraarsudstillingen. De vilde nok blive antagne. Det vilde maaske ogsaa mere den Dame som har syet dem. Kamma syntes ogsaa om det.

—
Jeg er ikke sikker paa at vi ikke i nogen Grad tager præget af 'Klingen' ved at bringe Ting frem af Joh. Jørgensen Hoffmann o.l. som nok er mere væsensforskellige fra os end vore hidtidige Digtere; det er mig forresten noget af en Skuffelse at se at Buchholtz nu ogsaa skal skrive i Sort paa Hvidt. I 'Vor Tid' optræder han ogsaa. Saa er der jo ikke Spor Grund for os til at bringe mere af ham naar han lige saa godt kan læses de andre Steder.

Da det ogsaa nu begynder at knibe med at faa Digte synes jeg at der [er] al Grund til at indskræn[ke] den skønliterære Side af Bladet til kun at omfatte de Ting som enten kun kan læses i Klingen (H.B. - Gelsted) eller som er absolut i Samklang med Bladet[s] øvrige Læse- og Billedstof. Nu i Øjeblikket ser det jo ud som om Læsestoffet kommer lidt rigeligere til os; jeg har 3 producerende Korrespondenter i Paris (Fischer, Torsteinsson og Winding), 1 i Berlin Walden foruden Løfte om forskellige Ting herhjemme. Jeg faar tilsendt Cliché'er fra Walden (Archipenko Kandinsky Chagall) og Fot. fra Paris

Jeg sender hermed et indsendt Digt som jeg vil bede dig besvare. Giersing havde ikke særlig Mod paa at anmelde den Pjese, men han havde ikke læst den uden flygtigt.

Digtet Pyramiden er sat, men det vil I altsaa nødigt have frem?

Buchholtz' Digt gør forresten megen Lykke saa i hvert Fald

Publikumssukces'en har det ikke skadet. Bladet (de 2 sidste Nr.) er udstillet i Trydes Udhængsskab for Tiden altsaa pillet fra hinanden. Det vækker en Del Panik.

Jeg traf Eggert i gaar hos Brønnum. Han var i Hovedstaden med en Fange. Den samme gamle Svend.

Mange Hilsner

Din hengivne Axel Salto

p.s. Jeg er ikke sikker paa at du skal lade de sidste Vignetter komme! - maaske den sidste. Jeg har en liggende af dig (endnu ikke benyttet) som er bedre.

OMTALTE VÆRKER



VEJEN TIL HELVEDE

En lille gris køk,
en gammel magre Hopp
paa fire skæve Ben,
Hovene som Østerskaller
faldt, furede, rillede,
Ryggen maledruet
som en slatten Tøjpose,
hvorpaa Henskedet —
denne sorte vaale Læ —
hang til Tverring.
Staden var Hoven.

En sort elendig Droske
eller Kiste eller Kiste
med klæbte Hynder,
delfende af Amshalsved,
fyldt af tunge Lapper.
Omkædet Hjul,
der rulle som Børsteskaber.
Se det var Vognen,
der fulgte Hovene,
den lille gris køk,
som er end Skælene.

En råk forædt Kusk
— et Øddel paa Ben —
med Puk i sin Haand
og Yrshønder i Støvlerne.
Næsten som en Agurk,
dog mere blå end grøn.
En råk Cigar i Kæften.
Der har De Kusken,
som sad paa Bøden
med Poken i Haanden.
Hjerte havde han ikke.

Gravvigt og Rusk
foran paa Værtenes.
Klædten en kvart i tolv;
Folk var smidt ud allevegne.
Høj, gamle Lurcon,
lød for De Kiste op,
kør os til Helvede!
Ind steg tre Mennesker
eller Natursvæve eller Blister.
De to var Hummer.
Alle var de drukkne.

Du ser, tykke Kusk,
en fuldt Tøgnbæg.
Den er til Dig.
Hvis du kører os til Helvede.
Fem Tien rammer den,
vi fik ikke brugt den,
mig og mine Damer,
for der blev lukket.
Kør nu De Asem,
kør til helte Helvede,
men først til Langelinie!

Blir det da aldrig Nat?
tænkte den gris køk.
Blir det da aldrig Nat?
Pukning traf den utændeligt.
Det er uendelig Strid,
Strid for min Alderdom,
tænkte den lille Hopp,
hagde sig bedre frem.
Havre fik den aldrig.
Kusken hev i den Blæst.
Fjern kom der mange.

Blir det da aldrig Nat?
Kommer jeg aldrig hjem?
Læs er min Bagervens.
Ne, er vi jo paa Langelinie.
Kør til Alleenberg!
Der ligger Helvede!
Løb nu den gamle Kik,
løb, der forædte Dyr!
Staden steg Hovene.
Kusken vendte Vognen.
Han var Hovens Vorherre.

Atter paa Værtenes,
hvis Sol gaar aldrig ned.
Der talte den lille Kik
lige ud for Frødsomtens
Ned steg den tykke Kusk,
vend sine Hender,
runket den Hoved op,
synkede den slunkne Bug.
Hvad skide han gøre?
Han bad om Fortællelse
hos Hensket i Vognen.

Saa kom den gode Nat
til den lille gris Hopp.
Den gode lange Næ.
Men nu de stakkels efterlevende!
Hvem ryker Kusken,
som mindet en Formet?
Hvem ryker Damerne,
(Den Okse var som Kager)?
De som deres Lapper.
Hvem ryker Hovene,
den magte spændende!
Han maade aldrig Helvede.
Johanne Borchgrevink.

Kon. Poulsen

Her kommer et Broderiet som meget lyst
Vi skulde gerne ved Lejlighed at indstille nogle
af de Broderi arbejder - f. Eks. i en Monthé paa
Eftersommerudstillingerne. De vilde nok blive om-
tagne. Det vilde maaske ogsaa gøre den Dames
Søn som har syet dem. Kanskje synte ogsaa om det.

Ja, vi vilde gerne at vi ikke i nogen Grad
tager Prægt af, "Klängen" ved at bringe Ting frem
af Joh. Jørgensen Hoffmann o.l. som nok er en
værdifuld fortæller fra os end vore huldige Digtet;
det er mig, berømt noget af en Skuffelse at se at
Brückholtz nu ogsaa skal skrive i Sort paa Hvidt.

7. For Tid optræder han ogsaa. Saa er der jo ikke Spor
Grund for os til at bringe mere af ham naar han
lige saa godt kan læse de andre Steder.

Na det ogsaa om begynder at knibe end at Jaa
lige synes jo at der er Grund til at indskrænke
den skriftlige Side af Bladet til kun at
omfatte de Ting som enten kun kan læse i
Klängen (H.B. - Juletid) eller ~~de~~ som er
absolut i Samklang med Bladet bringe og læse i
Billedstof. Vi i Publikum er det jo end som
om Læsestoffet kommer lidt rigere til os, vi
har 3 producerende Korrespondenter i Paris (Fischer,
Torreusson og Winding) i Berlin Walden foruden
Læste om forskellige Ting betydningsfuld. Vi har tilsmukt
Cliché'erne fra Walden (Archipenko Kaudinsky
Chagall) og Fot. fra Paris.

Is endnu kommet et indbrudt Brev som
Is vil bide de berrare. Qvæm har ikke
restig Nord paa at anmeldt den Pyre, men han
harde ikke lost den inden flygtigt.

Brevet Pyramiden er sat, men det vil
I altsaa vidst have frem?

Bueckholtz' Brev gik forresten meget Lykke
saa i hvert Fald Publikums succes is har det
ikke skadet. Bladet (de 2 sidste Nr) er udstillet
i Trykdes Velstandsstat for Tiden altsaa piblet
for hinanden. Det vakker en del Panik.

Is traf Egypt i Gaas hos Præsidenten. Han var
i Nordstaten med en Fange. Den samme
gamle Svend.

Mange Vilma

En kængrom Nælsfælle

J. S. Is er ikke sikker paa at du skal
fede de sidste Vignetter komme! - mæske
den sidste. Is har en liggende af dig (endnu
ikke benyttet) som er bedre.